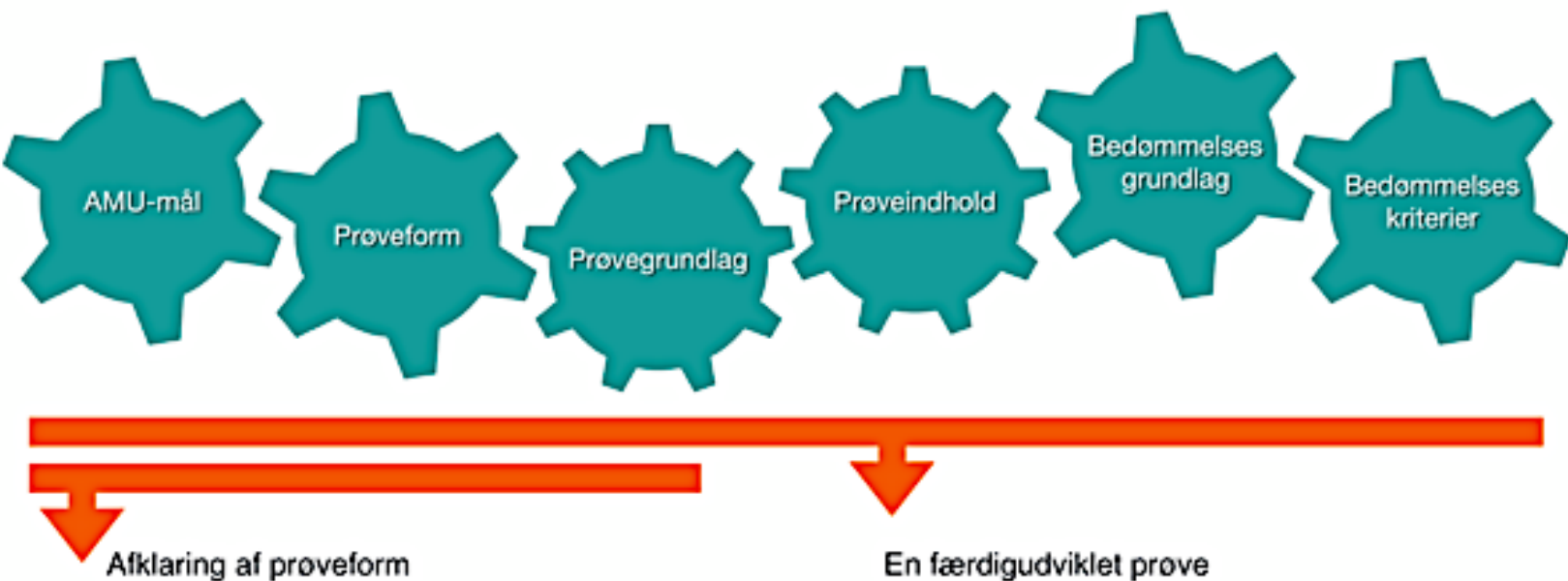

**Vejledning til udvikling
af prøver på AMU
inden for HAKLs område**

Denne vejledning beskriver udviklingsmetoder, samt formelle og kvalitative krav til prøverne, og har til formål at skabe struktur og fastlægge kvalitetssikringskriterier i udvikling af prøver på AMU.

Materialet er udarbejdet af Anelia Sørensen, VIART ApS for Efteruddannelsesudvalget for Handel, Administration, Kommunikation og Ledelse i samarbejde med Uddannelsesnævnet og efterfølgende viderebearbejdet.

© Undervisningsministeriet. Materialet kan frit kopieres og distribueres med angivelse af kilde. Udgivet: Juli 2021

Indhold

Indledning	2
1. Generelle krav til prøverne	2
2. Introduktion til udviklingsprocessen	3
3. Introduktion til prøveformer	6
4. Udarbejdelse af Prøvebeskrivelse	9
4.1. Identificering af prøvens primære formål	10
4.2. Nedbrydning af AMU-mål, samt vægtning i evalueringen	11
4.3. Afklaring af evalueringsmetoden	14
4.4. Hensyntagen til det faglige niveau for AMU-målet	15
4.5. Definition af bedømmelseskriterier	17
4.6. Godkendelse af prøveform	17
4.7. Skabelon til Prøvebeskrivelse – casebaseret praktisk opgave	18
4.8. Skabelon til Prøvebeskrivelse – skriftlig Multiple choice-test	22
5. Udvikling af Prøveindhold	24
5.1. Afklaring af det rette taksonomiske niveau for prøverne	25
5.2. Definition af bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier	26
5.3. Prøveform: Casebaseret praktisk opgave	27
5.3.1. Kvalitetskrav til den praktiske og/eller skriftlige casebaserede prøve:	29
5.4. Prøveform: Skriftlig Multiple choice-test	30
5.4.1. Kvalitetskrav for testspørgsmål	30
5.4.2. Kvalitetskrav til svarmuligheder	31
5.5. Prøveform: Kombination af en skriftlig test og en praktisk opgave	32
6. Udarbejdelse af Prøvevejledning	32
6.1. Prøvevejledning til Skriftlig test	32
6.2. Bedømmelsesskema til casebaseret prøve	33
6.3. Informationer til underviser	34
7. Referencer:	36

Indledning

Denne vejledning henvender sig til udviklere af prøver på arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) på HAKL-området. Formålet med materialet er at introducere udviklingsmetoder og udviklingsskabeloner, beskrive rammer og struktur i udviklingsarbejdet, formidle formelle krav til udformning af prøvedokumentationen samt kvalitetskrav til prøverne.

Den første vejledning til udvikling af prøver blev udviklet af VIART i 2018 og omfattede kun multiple choice test. Den næste vejledning, der introducerede de nye casebaserede prøver, blev udviklet af VIART og Uddannelsesnævnet i 2020. Vejledningen har fået en mindre opdatering i 2020 på baggrund af erfaringer, der er gjort med de casebaserede prøver. I 2022 er der tilføjet yderligere omkring arbejdet med nye prøveformer under de casebaserede prøver. Vejledningen skal anvendes i forbindelse med udvikling af prøver på HAKL-området i 2022 og frem.

Opdateringen omfatter nye og mere detaljerede instruktioner vedrørende udviklingsprocessen samt tilføjede skabeloner til prøvedokumentation af de forskellige prøveformer.

1. Generelle krav til prøverne

- Prøven skal afspejle AMU-målets vigtigste læringsemner. I prøven kan nogle emner vægtes højere end andet. Det kan prioriteres at undlade at teste mindre væsentlige emner.
- Prøven skal være formuleret klart og i direkte sprog og med så lavt et lixtal som muligt
- Udvikler må gerne anvende AI som hjælp til at udarbejde en case og eventuelt billeder til en prøve, men det er vigtigt at være opmærksom på at tilrette output. Eksempelvis må der kun bruges opdigtede firmanavne (ikke virkelige), og på billeder/logoer skal det tydeligt fremgå, at de er generet med AI enten som tekst eller som vandmærke. Ved billeder med personer, skal det tydeligt fremgå, at der er tilladelse til at anvende billederne – ofte kan det være en fordel med AI genererede billeder i den sammenhæng.
- Det anbefales, at prøverne generelt ikke har en varighed over 30 minutter, da tidsforbruget til en prøve skal minimeres. I forbindelse med arbejde med nye casebaserede prøveformer må prøvens varighed ikke overstige ca. 1 time i forbindelse med 2 og 3 dages fag. Heraf må maksimalt 45 minutter være relateret til forberedende aktiviteter i forbindelse med prøven.
- En prøve kan afvikles i slutningen af kursusforløbet eller trinvis undervejs i form af mindre opgaver/tests efter at et eller evt. flere delempner er gennemgået

- Prøven skal tilrettelægges, så lærerens tidsforbrug til rettelse af prøven minimeres, f.eks. igennem digital prøveunderstøttelse, og resultater fra prøven skal så vidt det er muligt kunne kommunikeres til deltageren umiddelbart efter gennemførelse af prøven
- Prøver skal beskrives så de er teori-, software- og systemuafhængige og må ikke i deres udførelse eller løsning kræve anvendelse af et bestemt værktøj eller tage udgangspunkt i en bestemt metode eller teori
- Alle prøver skal så vidt muligt udvikles til at kunne gennemføres digitalt

Dokumenter til brug for afholdelse af prøven bør afleveres i Word, Excel eller PDF, og hvert dokument må ikke overstige 10 Mb. Andre filformater, som anvendes i forbindelse med prøverne (eks JPG, PNG, Access), kan ikke uploades i uddannelsesadministration.dk og udbydere skal derfor gøres opmærksom på, at disse filer skal rekvireres hos HAKL inden afvikling af prøven. Bemærk, at video filer, som anvendes i nye prøveformer i forbindelse med mindre skriftlighed i prøverne, skal overdrages til Uddannelsesnævnet. Uddannelsesnævnet overtager rettigheder på videoerne til eventuel fremtidig redigering, og videoerne distribueres via link til Uddannelsesnævnets YouTube. Link til videoerne skal være indeholdt i Prøvebeskrivelse, Prøveindhold og Prøvevejledning. Se mere om nye prøveformer under "Casebaserede prøver".

2. Introduktion til udviklingsprocessen

En færdig prøve består af tre eller fire prøvedokumenter, afhængigt af den valgte prøveform:

- Prøvebeskrivelse
- Prøveindhold
- Prøvevejledning
- Bedømmelseskema, hvis det er en anden prøveform end multiple choice

Prøvebeskrivelsen indeholder beskrivelser af prøveform, prøvegrundlag, bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier for prøven.

Prøveindhold er selve prøven.

Prøvevejledning er dokumentet, som indeholder bl.a. vejledninger til lærere, løsningsforslag eller de rigtige løsninger for prøven, hvis det er en multiple choice-prøve. Prøvevejledningen kan til andre prøveformer indeholde inspiration til f.eks. spørgsmål, som underviseren kan stille deltagerne for at kunne bedømme dem.

Til en mundtlig eller praktisk prøve, samt casebaserede prøver, vil der være et bedømmelsesskema, der skal udfyldes af underviseren evt. undervejs, eller afslutningsvis.

De fire dokumenter udarbejdes i konkrete skabeloner, som du finder i denne vejledning.

Den færdigudviklede prøve bliver kvalitetssikret på flere niveauer før den afslutningsvis godkendes af HAKL og registreres på uddannelsesadministration.dk til godkendelse af BUVM. Dermed sikres en harmonisering af prøverne.

For at skabe en operationel struktur og kunne fastsætte milepæle i udviklingsprocessen arbejdes der med følgende aktiviteter:

1. Udarbejdelse af Prøvebeskrivelse

- Hvor du efter grundlæggende overvejelser udarbejder et begrundet forslag til prøveformen
NB!! Vær meget opmærksom på valg af prøveform specielt omkring de nye casebaserede prøveformer. Valg af disse prøveformer skal passe med afholdelse af faget.
- Afklarar bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier
- Nedbryder AMU-målet i delelementer og sikrer taksonomisk korrekt niveau

(Inden der arbejdes videre med de efterfølgende dokumenter, godkendes Prøvebeskrivelsen og valg af prøveform af Uddannelsesnævnet)

2. Udvikling af Prøveindhold

- Hvor du udvikler selve prøven, husk at Prøveindholdet skal skrives i "du" sprog

3. Udarbejdelse af Prøvevejledning

- Hvor du angiver de rigtige løsninger og vejledninger til bedømmelsen

4. Udarbejdelse af Bedømmelsesskema

- Hvor du angiver bedømmelseskriterier og point

5. Kvalitetssikring

1. Review af anden underviser bør ske løbende i arbejdet med Prøvebeskrivelse og Prøveindhold, hvis det indgår som en del af kontrakten
2. Kvalitetssikring og godkendelse af prøven af HAKL

6. Registrering af prøven

- Registrering af prøven på uddannelsesadministration.dk
- Godkendelse af prøven af Børne- og Undervisningsministeriet

7. Igangsættelse

- Konvertering af prøven til digital prøve i Multitest

3. Introduktion til prøveformer

Der findes flere forskellige prøveformer, som hver har deres fordele og ulemper. Som udgangspunkt udvikles prøver til HAKLs AMU-mål som casebaserede prøver, fordi de er mest praksisnære, og vurderes at være bedst til at teste de kompetencer deltageren har opnået på kurset. Kun i de tilfælde, hvor der er konkrete omstændigheder der taler imod casebaserede prøver, fastholdes eller udvikles prøver som multiple choice.

Ved valg af prøveform er det vigtigt at gøre sig overvejelser over, om faget ofte gennemføres som online undervisning, i åbent værksted eller lignende.

I det følgende beskrives de forskellige prøveformer nærmere.

Casebaserede prøver

Til de fleste AMU-mål vil der fremover skulle udarbejdes casebaserede prøver, som tager udgangspunkt i en faglig problemstilling. Ved casebaserede prøver kan deltagerne løse problemstillingen i en praktisk prøve eller besvare den i en skriftlig prøve.

HAKL vil fokusere på casebaserede, praktiske prøver, hvor afprøvningen foregår undervejs i undervisningen, efter at et eller flere emner er gennemgået. Det er der flere grunde til:

- 1) Prøven bliver en mere integreret del af undervisningen, når den foregår undervejs efter at et eller flere delemner i undervisningen er gennemgået.
- 2) Casebaserede prøver gør det i højere grad muligt at teste på anvendelse (kompetencer) frem for viden eller færdigheder.
- 3) En casebaseret prøve, der gennemføres løbende i undervisningen, vil medvirke til at minimere den prøveusikkerhed, der kan opstå hos deltagerne.
- 4) Prøven giver mulighed for fleksibel tilpasning til en konkret arbejdsfunktion, værktøjer og metoder.
- 5) En casebaseret prøve vil være mere langtidsholdbar.

En casebaseret prøve tager udgangspunkt i en beskrevet case eller evt. arbejdsgang/arbejdssituation fra deltagerens egen hverdag afhængigt af indholdet i AMU-målet. Der skal altid være en generel case at tage udgangspunkt i, hvis deltageren f.eks. er ledig. En underviser vil dog have mulighed for at udskifte casen (og evt. tilhørende filer), når blot opgavens indhold (det der testes), og bedømmelsen er den samme.

Der kan inden prøven arbejdes i enkeltvis eller i grupper med casen som et led i undervisningen. Der kan afprøves efter hvert delemne eller flere delemner kan samles i prøvesituationen. Det skal være klart for deltageren, hvornår det er læring og hvornår det er afprøvning. En afprøvning, der foregår løbende, når underviseren finder det passende, bliver ikke godkendt.

Ved udvikling af casebaserede prøver, som ved andre former for prøver, er det vigtigt at være opmærksom på følgende:

1. Den enkelte deltager skal vurderes individuelt
2. At prøvedeltagerne sikres samme prøvevilkår, f.eks. spørgsmål/emner af samme sværhedsgrad, og samme valgmuligheder i form af valg af spørgsmål, rækkefølge i præsentation osv.

Det skal altså være tydeligt og gennemtænkt, hvad deltagerne bedømmes på, hvornår det foregår og hvordan, og at vilkårene for afprøvningen er den samme.

I forbindelse med et projekt om nye prøveformer i efteråret 2022, er følgende casebaserede prøveformer afprøvet og godkendt som udgangspunkt for AMU-prøver:

1. Forberedende arbejde i en gruppe af 4-5 personer, hvor gruppen har 30 minutter til at forberede et oplæg om en medarbejderintroduktion ud fra en ramme, som modsvarer emnerne i AMU-målet. Efterfølgende præsenterer hver gruppe kun for underviser i 5 minutter. Samlet varighed ca. 1 time. (Prøve til 40332 Medarbejderintroduktion til detailhandlen)
2. Prioritering af de vigtigste læringsemner/kritiske læringsmål i AMU-målet. Reducering af tekst og arbejde med tilpasning af den praktiske prøve, så den bedre kan afvikles inden for en halv time med en praktiske opgave i et Excel ark på baggrund af en case. Varighed 30 minutter. (Prøve til 40008 Årsafslutning af bogholderiet)
3. Forberedende arbejde i 15 minutter med makker (to eller tre sammen noterer forbedringsforslag på post-it) på baggrund af case med dårligt arbejdsmiljø. Rammen for prøven modsvarer emnerne i AMU-målet. Efter forberedelsen er der afsat 30 minutter til selve personalemødet, hvor underviser samler op ved at besøge makkerparrene og lytte til forslag til forbedringer af arbejdsmiljøet. Samlet varighed ca. 1 time (Prøve til 48049 Arbejdsmiljø 1 i faglærte og ufaglærte job)
4. Video sekvenser med prøven og opgaverne, som findes ved link til Uddannelsesnævnets YouTube. Prøven findes både som tekst og video, og deltagerne bedes i opstarten vælge medie. Prøven er i forvejen case baseret med opgaver på baggrund af en case. Varighed 30 minutter. (Prøve til 44354 Fletning af dokumenter til masseproduktion)

De fire forskellige prøveformer ovenfor er tænkt som inspiration til arbejdet med nye casebaserede prøveformer, som arbejder med at teste deltagernes kompetencer i situationer, som minder om den daglige arbejdssituation.

Andre skriftlige, praktiske og mundtlige prøver

De fleste prøver er individuelle, mens praktiske og mundtlige prøver også kan foregå gruppevis, men den enkelte deltager skal altid vurderes individuelt.

Prøverne afvikles efter hvert delemne eller ved kursets afslutning. Det kan i nogle tilfælde være nødvendigt at anvende en kombination af to prøveformer for at afdække, om deltagerne har de kompetencer der fremgår af AMU-målformuleringerne. For eksempel en kombination af en multiple choice og en praktisk opgave. Eller en kombination af et skriftligt/praktisk produkt og mundtlig fremlæggelse/præsentation. Det afhænger af AMU-målets formulering af viden, færdigheder og kompetencer, om kompetencen udøves i samarbejde med andre eller selvstændigt, og hvordan undervisningen normalt foregår og dermed hvordan prøven spiller sammen med den.

Multiple choice-test

Multiple choice-test er bedst til at afprøve viden, færdigheder og i mindre grad kompetencer, hvor der kun er et (mest) korrekt svar.

Multiple choice-test kan være en god idé ved kurser af 1-2 dages varighed, og hvor målgruppen er klart defineret. En multiple choice-test må ikke være udformet, så den tester færdigheder og kompetencer, hvor anvendelsen af bestemte værktøjer, programmer, systemer, metoder og teorier er afhængig af svaret. I så fald vil prøven tvinge en underviser til at anvende bestemte værktøjer, metoder og teorier i undervisningen, og det kan man ikke. Det vil også stille deltagerne meget forskelligt ved prøven, så de risikerer ikke at bestå prøven. En test tager 20 – max 30 minutter.

Ved revision af et kursus, hvortil der er en multiple choice-test, skal der som udgangspunkt udvikles en casebaseret prøve, da denne prøveform vurderes mere langtidsholdbar, fordi den bedre kan rumme de metoder, begreber, systemer og programmer, der anvendes og som løbende opdateres/udskiftes. Kun i de tilfælde, hvor der er konkrete omstændigheder der taler imod casebaserede prøver, fastholdes eller udvikles prøver som multiple choice. Vurderes multiple choice at være den bedste prøveform, skal der udvikles 1-2 ekstra prøvesæt/spørgsmål pr. delemne, så den samme prøve ikke anvendes til flere deltagere, eller det er muligt at udskifte prøvespørgsmålene over tid.

Prøver til fjernundervisning

Alle prøver skal som udgangspunkt kunne anvendes til fjernundervisning. Det kan de fleste prøver, hvis man er opmærksom på det i beskrivelsen af dem. Hvis prøven ikke kan anvendes til fjernundervisning, skal det overvejes, om der skal laves en specifik fjernundervisningsprøve til kurset/forløbet.

De casebaserede prøver ved fjernundervisning kan være vanskeligere for udbyderne at håndtere, fordi prøveplatformen Multitest, som HAKL anvender, kun i begrænset omfang understøtter afviklingen af casebaserede prøver. Her kan multiple choice test have sin berettigelse som en særlig prøve til fjernundervisning.

4. Udarbejdelse af Prøvebeskrivelse

En af dine første opgaver er at afklare, hvilken prøveform der vil passe bedst til det konkrete AMU-mål, hvad er det mest hensigtsmæssige måde at afholde prøven på, og hvordan skal kursusdeltageren evalueres og bedømmes.

Sekretariatet er af den opfattelse, at de udviklere der er udpeget til at udvikle prøver for HAKL vil være de bedste til at vurdere, hvilken prøveform der bedst egner sig til den konkrete uddannelse. Derfor vil dit valg af prøveform som udgangspunkt blive lagt til grund for udviklingen. Dog efter godkendelse fra HAKL.

Prøveformen, samt de øvrige rammer for prøven defineres i følgende punkter i dokumentet Prøvebeskrivelse:

- Nummer og titel på AMU-målet
- Prøveform (flueben, sat ved den valgte form)
- AMU-mål beskrivelse (her kan du kopiere teksten fra uddannelsesadministration.dk eller ug.dk)
- Begrundelse for valg af prøveform
- Prøverammer, som bl.a. beskriver om prøven skal gennemføres trinvis eller ved afslutningen af undervisningsforløbet, gennemføres i grupper eller individuelt
- Nedbrydning af AMU-målet i de delmål, som udgør prøvegrundlaget
- Bedømmelsesgrundlag
- Bedømmelseskriterier

Selvom punktet Prøveform står øverst i skabelonen, er valget af prøveform en kompleks beslutning, baseret på seriøse overvejelser for hvert punkt i Prøvebeskrivelsen.

I denne vejledning sætter vi fokus på vigtige områder for dine overvejelser ved valg af prøveform og udarbejdelse af dokumentet Prøvebeskrivelse:

- Hvad er prøvens primære formål
- Hvordan defineres vigtigste delmål som prøvegrundlag
- Afklaring af hvilken evalueringsmetode passer bedst til det konkrete AMU-mål

- Hensyn til målgruppen og det faglige niveau for AMU-målet. Kurserne kan være på niveau 3, 4 eller 5 i den Danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring (DKLL) og sværhedsgraden skal passe til taksonomien i prøven
- Hvordan bedømmelsen skal foregå

4.1. Identificering af prøvens primære formål

Forventningerne til dig som udvikler er at du vælger den prøveform som bedst kan klarlægge, om **deltageren har opnået de fastsatte mål** med arbejdsmarkedsuddannelsen.

Det har altid været en udbredt praksis i AMU-uddannelserne i at evaluere læringsudbyttet løbende i undervisningen gennem opgaver og testspørgsmål, som relaterer sig til det undervisningsmateriale der er anvendt i forløbet.

Til forskel fra en løbende evaluering, skal en prøve være uafhængig af de konkrete metoder, teorier og materialer, som anvendes i undervisningen. Det er vigtigt at huske at en prøve er evaluering i forhold til de handlingsorienterede målformuleringer fastlagt for det konkrete kursus og dermed den eller de kompetencer, uddannelsen på kurset leder frem til.

Afklaring af prøveformen bør derfor starte med en analyse af målformuleringerne.

De fleste AMU-mål på HAKL-området er typisk beskrevet med ét til tre overordnede kvalifikationer.

Eksempel:

AMU-mål: Salgsteknik for salgs- og servicemedarbejdere (40003)

Målbeskrivelse: **Deltageren kan varetage kundekontakten** i forbindelse med salg af virksomhedens produkter og services. **Deltageren kan** varetage den indledende kontakt til kunden på en positiv måde, lytte til kundens behov og forventninger, og **gennemføre salg**, herunder bruge teknikker til at afslutte salg. **Deltageren kan desuden afslutte kontakten på en positiv måde.**

De overordnede mål for dette kursus handler kort sagt om deltageren kan varetage kundekontakt samt gennemføre og afslutte en salg på en positiv måde. **Formålet med prøven til dette kursus er derfor at undersøge om kursusdeltageren har opnået de fastlagte handlingsorienterede mål:** varetage kundekontakt samt gennemføre og afslutte en salg på en positiv måde. Prøven skal evaluere på de tre overordnet mål, men også de elementer af viden og færdigheder der kræves for at kunne varetage handlingerne.

Derfor er næste skridt at identificere de delkompetencer der indgår i målformuleringerne.

4.2. Nedbrydning af AMU-mål, samt vægtning i evalueringen

Prøven skal kunne afdække alle centrale kompetencer, beskrevet i målformuleringen.

Med udgangspunkt i den handlingsorienterede målformulering kan du komme i gang med at afklare hvilke delmål understøtter disse kompetencer, hvordan de kan beskrives under emner (delemner), samt definere delkompetencer, der tilhører delemnet.

Fokus er at identificere de læringsmål, der er vigtigst i forhold til AMU-målet og giver grundlag for definition af testmål i bedømmelsen.

Det vigtigste, og måske også det sværeste i denne opgave, er at definere delmål ud fra objektive kriterier som er uafhængige af undervisningsindholdet. Hold fokus på målformuleringerne og ikke på, hvordan selve undervisningen foregår.

Nedbrydningen af AMU-målet beskrives i skemaet, der ligger i Prøvebeskrivelse-skabelonen.

I skemaet beskriver vi delmål som "Testmål" (hvad er målet med at teste den konkrete kompetence?). Et testmål defineres så det kun afdækker en kompetence ad gangen.

Skemaerne til casebaseret praktisk prøve og til multiple choice-test er ikke ens.

Til en casebaseret prøve skal du beskrive hvilke handlinger, der tilhører hvert delemne og hvordan de vægtes ved bedømmelsen.

Til en multiple choice-test som prøveform skal du beskrive hvilke testspørgsmål, der tilhører hvert delemne, samt hvordan de vægtes ved bedømmelsen.

I formuleringerne skal du have fokus på, at det faglige niveau i testmål bør afspejle den kompleksitetsgrad af viden, færdigheder og kompetencer, som deltageren skal kunne efter forløbet.

Beskrivelserne i skemaet skal opfylde nedenstående kvalitetskriterier:

- Delemner og delmål/testmål skal beskrives præcist, forståeligt og tydeligt, således det klart fremgår hvad deltageren skal kunne håndtere ved afvikling af prøven
- Det enkelte delmål skal afgrænses inden for det tilsvarende delemne
- Det taksonomiske niveau skal fremgå tydeligt i formuleringen: er der f.eks. tale om et delmål på videns-, forståelses-, anvendelses- eller analytisk niveau?
- Testmål skal defineres på det rette faglige niveau

- Sammensætningen af alle testmål skal dække hele forløbet og give udtryk for hele forløbet
- Delmål kan vægtes ud fra deres betydning i forholdt til de centrale overordnede mål, eller ved at anvende færre eller flere spørgsmål til delmålet
- Beskrivelsen af testmål skal give udtryk for noget målbart

Skemaet til nedbrydning af AMU-mål indgår i Prøvebeskrivelsen som grundlag for prøven.

Eksempel på nedbrydning af AMU-mål fra en casebaseret prøve:

AMU-mål

Deltageren kan fremstille mindre hjemmesider ved hjælp af et Content Management System (CMS), som på grund af sin underliggende database og sit særlige redigeringsværktøj er enkelt for andre brugere herefter at redigere indhold i. Deltageren kan implementere og anvende eksisterende designskabeloner og funktionsmoduler og dermed skræddersy portalløsninger til virksomhedens forskellige afdelinger. Deltageren kan instruere i opdatering af portalens indhold ved hjælp af CMS-systemets webbaserede redigeringsværktøj.

Nedbrydning af AMU-mål samt vægtning

Kursusmål/ Læringsemne	Case-tema (kritisk læringsmål)	Case-opgaver	Point
Deltageren kan fremstille mindre hjemmesider ved hjælp af en Content Management System (CMS), som på grund af sin underliggende database og sit særlige redigeringsværktøj er enkelt for andre brugere herefter at redigere indhold i.	Opret hjemmesidens grundlæggende elementer	Opret en hjemmeside • Opdater sidens titel • Opdater sidens tagline	2
		Opret et indlæg • Tilføj tekst • Indsæt billede, lyd og video	2
		Opret en side • Indstil status • Indstil tilgængelighed • Valg af skabelon	3
		Indsæt eksterne links	1

Deltageren kan implementere og anvende eksisterende designskabeloner og funktionsmoduler og dermed skræddersy portalløsninger til virksomhedens forskellige afdelinger.	Rediger og formater hjemmesiden, så den fremstår brugervenlig	Opret en menu - Opret en menu - Opret tre ekstra sider	2
		Indsæt interne links	1
		Indsæt en widget	1
		Indsæt et plugin	1
Deltageren kan instruere i opdatering af portalens indhold ved hjælp af CMS-systemets webbaserede redigeringsværktøj.	Udarbejd en instruktion til virksomhedens øvrige medarbejdere	Udarbejd en instruktion der viser, hvordan man indsætter et billede	1

Eksempel på nedbrydning af AMU-mål ved en multiple choice-test:

AMU-mål

Deltageren kan varetage det administrative arbejde i forbindelse med gængse ansættelsesprocedurer, herunder udformning af ansættelseskontrakter, indberetning af stamdata samt bistå ved udformning af introduktionsprogrammer for nye medarbejdere mv. på baggrund af viden om gældende lovgivning, overenskomster, regler mv.

Nedbrydning af AMU-mål samt vægtning

Delemne	Testmål	Vægtning I point	Spørgsmål Nummer
Udformning af ansættelseskontrakter	Kan deltageren vælge det rigtige indhold til en ansættelseskontrakt	2	1+2
	Kan deltageren formulere indhold af en ansættelseskontrakt	2	3+4
	Kan deltageren anvende templates til oprettelse af ansættelseskontrakt	1	5
	Kan deltageren håndtere data korrekt i forbindelse med ansættelses (jf. GDPR)	1	6

4.3. Afklaring af evalueringsmetoden

En del af processen i afklaring af prøveformen er en grundig overvejelse af den evalueringsmetode der bedst vil kunne afdække de opnåede kompetencer og samtidigt sikre den mest hensigtsmæssige måde at afholde prøven på.

Hvordan kan der sikres at alle kursusedtagere får:

- **de bedste vilkår** til at kunne demonstrere sine kompetencer
- **de samme prøvevilkår** og praktiske forhold ved afvikling af prøven, som f.eks. tid og sted, eventuel brug af værktøjer ved en løsning af en praktisk opgave mm.
- ensartet behandling ved evalueringen

Evalueringsmetoden skal også sikre at:

- bedømmelsen for alle udføres på baggrund af præcise, og målbare kriterier
- evalueringen kan ske inden for en acceptabel tidsramme, så der etableres grundlag for at deltageren kan få sit kursusbevis umiddelbart efter kursets afslutning.
- prøven kan afvikles ved fjernundervisning, som er blevet mere aktuelt. Hvis prøven ikke egner sig til afvikling ved fjernundervisning, skal der laves en alternativ prøve til fjernundervisning. Dette afklares med projektlederen i Uddannelsesnævnet.

Som underviser har du sikkert en klar holdning til hvilke evalueringsmetoder der bedst egner sig til det konkrete AMU-mål og kender fordele og ulemper ved de forskellige evalueringer. Inddrag alle dine erfaringer om fordele og ulemper ved de forskellige prøveformer.

Vil du vælge en praktisk opgave, for at give kursusedtageren mulighed for at demonstrere sine kvalifikationer gennem handlinger i en arbejdsrelateret situation, men måske får brug for ekstra tid til forberedelser eller særlige værktøjer til opgaven? Vil du vælge en mundtlig besvarelse til løsninger på en case, men måske får udfordringer med tiden til at høre alle kursusedtagere? Vil du vurdere en multiple choice-test som den mest hensigtsmæssige prøveform, men blive udfordret på at teste praktiske færdigheder? Eller er det mest relevant at kombinere to prøveformer, men måske risikere at få udfordringer på de praktiske forhold ved en prøve med mange deltagere?

Multiple choice-test er vurderet til at være den umiddelbar mest sikre prøveform i forhold til at sikre ens prøvevilkår for alle kursusedtagere på tværs af udbydere og evaluering kan foregå med stor

præcision i forhold til i forvejen definerede målbare kriterier. Den kan også let gennemføres digitalt hvor resultaterne beregnes automatisk og på kort tid, så lærernes tid effektiviseres og kursusdeltagerne får bedømmelsen umiddelbart efter prøvens afholdelse.

Udfordringen ved en multiple choice-test er at den ikke kan anvendes til at teste praktiskorienterede kompetencer. For at overkomme disse udfordringer skal dit primære fokus ved udvikling af test være **på at skabe handlingsorienterede testspørgsmål og svar, relateret til konkrete praktiske arbejdssituationer og handlinger.**

Til de fleste fagområder vil casebaserede opgaver være mere velegnet. Bl.a. på kurser hvor målbeskrivelserne vedrører sprog- og kommunikation, ledelse, samt brug af IT-værktøjer, eller hvor målgruppernes anvendelse af kompetencen udøves i meget forskellige jobfunktioner.

Casebaserede praktiske prøver, der afholdes efter gennemgang af delemner, har den fordel, at deltagerne kan få relevant feedback og feedforward i forhold til beståelse af den samlede prøve, både når det gælder tilstedeværelses- og fjernundervisning, og at arbejdet med de casebaserede opgaver, kan integreres som en naturlig del af undervisningen.

Ulempen ved de praktiske prøver er, at de ikke alle vil kunne anvendes online ved fjernundervisning. Der skal også tages forbehold for, om at en praktisk prøve kan kræve specielle ressourcer såsom materialer eller udstyr.

4.4. Hensyntagen til det faglige niveau for AMU-målet

AMU-målgruppen er ikke homogen. Undervisere oplever ofte store forskelle i deltagernes parathed til et læringsforløb. De synes det er udfordrende at ramme et niveau for prøven, som passer godt for alle.

Et objektive kriterie i afklaring af niveauet, er at tage udgangspunkt i Den danske kvalifikationsramme. Kvalifikationsrammen er et vigtigt redskab til at vise uddannelsernes niveau og forventet læringsudbytte. Du kan finde beskrivelse af niveauet for et konkret AMU-mål på: <https://www.ug.dk/>

Kvalifikationsrammen beskriver otte niveauer, hvor hvert niveau repræsenterer en progression i forhold til det lavere niveau. Med kvalifikation menes **resultat af en læreproces**, som er bedømt og dokumenteret ved en offentlig godkendt grad eller et uddannelsesbevis. Grader opnås i de videregående uddannelser og uddannelsesbeviser opnås i det øvrige uddannelsessystem.

AMU-beviser er for supplerende kvalifikationer, dvs. kvalifikationer, som kun opfylder en del af læringsudbyttet på et givet niveau i kvalifikationsrammen.

I kvalifikationsrammen defineres læringsudbyttet ved hjælp af begreberne viden, færdighed og kompetence. AMU på HAKL-området ligger på niveauer 3 til 5, beskrevet i tabellen nedenunder:

Niveau	Viden	Færdigheder	Kompetencer
3	• Skal have viden om basale metoder og normer inden for et erhvervs- eller fagområde. • Skal have forståelse af egne indflydelsesmulighed er på arbejdsmarkedet og i samfundet.	• Skal kunne udføre praktiske arbejdsopgaver inden for faget/erhvervet. • Skal kunne løse faglige problemer. • Skal kunne søge og vurdere information med relevans for en praktisk arbejdsopgave indenfor et fag eller et erhverv. • Skal kunne anvende faglig terminologi i kommunikationen med kolleger, medstuderende og brugere.	• Skal kunne tage ansvar for afgrænsede arbejdsprocesser. • Skal kunne indgå i tværfagligt samarbejde inden for et erhvervs eller et fags praksis. • Skal kunne indgå aktivt i læringssituationer inden for et erhvervs- eller fagområde.
4	• Skal have viden om begreber, principper og processer inden for et erhvervs- eller fagområdes praksis eller i almene fag. • Skal have forståelse af sammenhænge mellem faglige problemer og samfundsmæssige/internationale forhold.	• Skal kunne vælge og anvende relevante redskaber, metoder, teknikker og materialer indenfor et erhvervs- eller fagområde. • Skal kunne identificere et praktisk og / eller teoretisk problem. • Skal kunne vurdere kvaliteten af eget og andres arbejde i forhold til en given standard. • Skal kunne anvende erhvervs- og fagområdets terminologi i kommunikationen med samarbejdspartnere og brugere.	• Skal kunne tage ansvar for arbejdsprocesser i normalt forudsigelige arbejds- eller studiesituationer. • Skal kunne planlægge og tage ansvar for egne og fælles arbejdsprocesser og resultater. • Skal kunne opsøge videreuddannelse og faglig udvikling i strukturerede læringsmiljøer.
5	• Skal have viden om praksis og anvendelse af metode og teori inden for et erhvervs- eller fagområde. • Skal have forståelse af praksis og/eller de vigtigste anvendte teorier og metoder og kunne forstå erhvervets anvendelse af disse.	• Skal kunne anvende og kombinere et alsidigt sæt færdigheder, der knytter sig til fagområdets praksis og arbejdsprocesser. • Skal kunne vurdere praksisnære problemstillinger og justere arbejdsgange og arbejdsprocesser. • Skal kunne formidle praksisnære problemstillinger og løsningsmuligheder til samarbejdspartnere og brugere.	• Skal kunne indgå i udviklingsorienterede og/eller tværfaglige arbejdsprocesser. • Skal kunne varetage afgrænsede ledelses- og planlægningsfunktioner i relation til erhvervs- og fagområdets praksis. • Skal kunne identificere og udvikle egne muligheder for fortsat videreuddannelse i forskellige læringsmiljøer.

Du kan identificere hvilke kvalifikationer vægter mest på det konkrete kursus med udgangspunkt i målbeskrivelserne. **For AMU-kurser er læringsudbyttet ofte tungest på færdigheder.**

Dine grundige overvejelser omkring prøveformen kan tage sin tid, men begrundelsen for valg af prøveform skal være kort og klart beskrevet i skabelonen Prøvebeskrivelse.

4.5. Definition af bedømmelseskriterier

Bedømmelseskriterierne skal med udgangspunkt i bedømmelsesgrundlaget beskrive, i hvilken grad deltageren lever op til målformuleringen eller de elementer der indgår i afprøvningen.

Bedømmelseskriterierne skal således beskrive, hvad der forventes af en bestået præstation i forhold til et bestemt prøveresultat, f.eks. en bestemt opgaveløsning.

HAKL har besluttet, at bestå-grænsen skal være på mindst 50 %, dvs. at mindst halvdelen af spørgsmålene i en multiple choice-test skal være besvaret korrekt for at kunne bestå, eller mindst halvdelen af en praktisk prøve/case, mundtlig fremlæggelse eller lign. skal være løst tilfredsstillende.

4.6. Godkendelse af prøveform

Når du har valgt den prøveform, du mener er bedst egnet, skal du sende dit forslag til HAKL-sekretariatet til godkendelse på hakl@uddannelsesnaevnet.dk. Du kan ikke fortsætte arbejdet med udvikling af prøven uden en formel godkendelse.

Dit forslag skal fremsendes i en udfyldt skabelon til Prøvebeskrivelse med en kort og velovervejet begrundelse for valget, samt beskrivelse af, hvordan prøven skal afholdes og bedømmes.

I begrundelsen skal det fremgå hvordan prøven foregår i detaljer. Især er det relevant at overveje:

1. Hvornår på kurset er der prøve, og hvornår er det læring
2. Hvad er det egentlige grundlag for bedømmelse af resultatet. En praktisk prøve eller multiple choice-test, evt. i kombination, eller en gruppe/individuel prøve (skriftlig/praktisk) evt. kombineret med deltagerens fremlæggelse? Eller KUN fremlæggelse, eller indgår også svar på spørgsmål?
 - a) Hvis læreren stiller spørgsmål til deltageren, er deltagerens svar det så en del af prøven eller er det læring
 - b) Hvis de øvrige deltagere stiller spørgsmål eller kommenterer, er deltagerens svar så en del af prøven eller er det læring

- c) Hvordan sikrer vi at lærerens spørgsmål, hvis de stilles, er ens for alle deltagere, eller skaber ens vilkår, og skal de indgå i prøvebeskrivelsen
3. Ved mundtlig fremlæggelse: Mener du at den første prøvedeltager skal vente knapt 2½ time på at de andre bliver færdige?

Du kan fortsætte med udvikling af prøven efter en formel godkendelse fra Uddannelsesnævnet.

4.7. Skabelon til Prøvebeskrivelse – casebaseret praktisk opgave

Prøvebeskrivelse

Prøve i			
Prøveform	☐ Skriftlig	☐ Mundtlig	☒ Praktisk
	☐ Andet		
	☐ Særlig prøve for fjernundervisning		

AMU-mål

(AMU-målet sættes ind)

Begrundelse for valg af prøveform

(Forklar hvorfor denne prøve er valgt, uddyb gerne med lidt om målgruppen og længde af kursus, hvis det har relevans)

Eksempel:

Case med opgaver, hvor deltageren løbende præsenteres for uddrag heraf som baggrund for løsning af opgaver fungerer som en naturlig og integreret del af undervisningen. Samtidig kan casen tilpasses målgruppen. CMS-systemet der anvendes i undervisningen, kan desuden variere, da en praktisk prøve vil være systemuafhængig.

Nedbrydning af AMU-mål samt vægtning

(Indsæt tabel med nedbrydning af AMU-målet til Delmål -> Læringsmål -> Testmål)

Hvad fylder hvad (fordeling af %), og hvilke point kan man score på de forskellige spørgsmål)

Eksempel:

Kursusmål/ Læringsemne	Case-tema (kritisk læringsmål)	Case-opgaver	Point
Deltageren kan fremstille mindre hjemmesider ved hjælp af en Content Management System (CMS), som på grund af sin underliggende database og sit særlige redigeringsværktøj er enkelt for andre brugere herefter at redigere indhold i.	Opret hjemmesidens grundlæggende elementer	Opret en hjemmeside • Opdater sidens titel • Opdater sidens tagline	2
		Opret et indlæg • Tilføj tekst • Indsæt billede, lyd og video	2
		Opret en side • Indstil status • Indstil tilgængelighed • Valg af skabelon	3
		Indsæt eksterne links	1
Deltageren kan implementere og anvende eksisterende designskabeloner og funktionsmoduler og dermed skræddersy portalløsninger til virksomhedens forskellige afdelinger.	Rediger og formater hjemmesiden, så den fremstår brugervenlig	Opret en menu • Opret en menu • Opret tre ekstra sider	2
		Indsæt interne links	1
		Indsæt en widget	1
		Indsæt et plugin	1
Deltageren kan instruere i opdatering af portalens indhold ved hjælp af CMS-systemets webbaserede redigeringsværktøj.	Udarbejd en instruktion til virksomhedens øvrige medarbejdere	Udarbejd en instruktion der viser, hvordan man indsætter et billede	1

Beskrivelse af prøven (Prøvegrundlag og prøverammer)

Hvad er det for en prøve?

Hjælpemidler (skriv hvad der ikke er tilladt)

Skriv eventuelt prøvens varighed.

Eksempel:

Prøven er en case, bestående af 3 opgaver med delopgaver. Deltageren præsenteres for en virksomhed, der står overfor at skulle oprette en ny hjemmeside. Den ny hjemmeside har til formål at bidrage til virksomhedens markedsføring samt kundekontakt.

Deltageren præsenteres for uddrag af casen, når det tilhørende tema eller evt. flere temaer er gennemgået i undervisningen eller for den samlede case, hvis prøven tages afslutningsvis i undervisningen.

Underviseren kan evt. vælge at udlevere flere delopgaver sammen, hvorved tidsrammen bliver en sum af tidsrammen for de enkelte delopgaver.

Prøvens samlede varighed er i alt 30 minutter.

Opgave	Varighed	Point	Afleveringsform
Opgave 1	10 minutter	6 point	Skriftlig
Opgave 2	10 minutter	4 point	skriftlig
Opgave 3	10 minutter	4 point	skriftlig

AMU-udbyder må udskifte casen og tilpasse den til målgruppen, men opgavernes indhold og bedømmelsen må ikke ændres.

Standardtekst:

Prøven samt bedømmelsen foregår individuelt.

Underviser introducerer prøven og produktet af prøven, inden prøven startes.

Under prøven må deltager ikke have kontakt til andre personer, hverken i eller udenfor lokalet.

Under prøven må deltageren ikke anvende AI, databaser, søgemaskiner eller internettet. Der må ikke anvendes andet skriftligt materiale end det, der er udleveret i undervisningen samt egne noter.

NB! Hvis deltager må anvende AI til hele prøven eller dele af prøven, skal det tydeligt fremgå her.

Bedømmelsesgrundlag

Skriv i tekst, hvad deltageren bliver bedømt på.

Eksempel:

Deltageren bedømmes på udførelsen af opgaverne.

Bedømmelseskriterier

Hvad skal deltageren kunne for at bestå?

Altså hvad vi skal evaluere på?

Hvad sker der, hvis deltageren sætter for mange kryds?

Ligeledes skal det stå, at deltageren ikke behøver sætte alle de markeringer, der er angivet i et spørgsmål, for at få point for korrekte svar – eks. er der 5 rigtige svar og der sættes 3 kryds, så opnås der point for de 3 svar, hvis de er korrekte)

Beståelsesprocenten for HAKL-prøver er 50%

Eksempel:

Deltageren bedømmes på løsning af opgaverne ud fra disse kriterier:

- *Hver case består af en eller flere delopgaver, og løsning af hver delopgave giver 2, 1 eller 0 point.*
- *2 point gives, når kompetencemålet er opfyldt.*
- *1 point gives, når kompetencemålet er delvis opfyldt.*
- *0 point gives, når kompetencemålet ikke er opfyldt.*
- *Der er mulighed for 14 point i alt.*
- *Kriteriet for at bestå er, at deltageren opnår mindst 50 %, svarende til mindst 7 point.*

4.8. Skabelon til Prøvebeskrivelse – skriftlig Multiple choice-test

Prøvebeskrivelse

Prøve i

Prøveform

☒

Skriftlig

☐

Mundtlig

☐

Praktisk

☐

Andet

☐

Særlig prøve for fjernundervisning

AMU-mål

(AMU-målet sættes ind)

Begrundelse for valg af prøveform

(Forklar hvorfor denne prøve er valgt, uddyb gerne med lidt om målgruppen, og længden af kursus, hvis relevant, samt hvordan prøven konkret skal foregå i detaljer og hvad bedømmelsesgrundlaget er)

Nedbrydning af Amu-mål samt vægtning

(Indsæt tabel med nedbrydning af AMU-målet til Delmål -> Læringsmål -> Testmål)

Hvad fylder hvad (fordeling af %), og hvilke points kan man score på de forskellige spørgsmål)

Beskrivelse af prøven (Prøvegrundlag og prøverammer)

Hvad er det for en prøve? Hvor lang tid der er? Hjælpemidler (skriv hvad der ikke er tilladt)

Eks:

Prøven er en skriftlig prøve bestående af 20 multiple choice-spørgsmål, der giver indblik i hvorvidt deltageren kan opbygge og anvende en kundedatabase i et eksisterende CRM-system, opstille søgekriterier med henblik på markedsføring over et udvalgt kundeselement, udvælge produkter til bestemt kundegruppe ud fra analyse samt overholde gældende lov om persondata under arbejdet med den CRM-styrede database.

Prøvens varighed er i alt 30 minutter. Prøven afholdes ved kursets afslutning.

Prøven samt bedømmelsen foregår individuelt.

Underviser introducerer prøven og produktet af prøven, inden prøven startes.

Under prøven må deltager ikke have kontakt til andre personer, hverken i eller udenfor lokalet.

Under prøven må deltageren ikke anvende AI, databaser, søgemaskiner eller internettet. Der må ikke anvendes andet skriftligt materiale end det, der er udleveret i undervisningen samt egne noter.

NB! Hvis deltager må anvende AI til hele prøven eller dele af prøven, skal det tydeligt fremgå her.

Bedømmelsesgrundlag

(Skriv i tekst, hvad deltageren bliver bedømt på. Bl.a. skal der stå at det, der bedømmes på, er den pågældende prøves x dele...)

Eks:

Deltageren bedømmes på besvarelse af 20 multiple choice-spørgsmål.

Bedømmelseskriterier

(Hvad skal deltageren kunne for at bestå? Altså hvad vi skal evaluere på? Hvad sker der f.eks. hvis deltageren sætter for mange kryds)

Deltageren bedømmes på besvarelsen af spørgsmålene ud fra disse kriterier:

- Der er et korrekt svar til hvert spørgsmål og et korrekt svar giver 1 point.
- Der er mulighed for 20 point i alt.
- Hvis der sættes flere kryds i et spørgsmål end anvist, tælles spørgsmålet som ugyldigt og giver ikke nogen point – uanset om et af svarene er korrekt.
- Kriteriet for at bestå er, at deltageren opnår mindst 50 %, svarende til mindst 10 point.

5. Udvikling af Prøveindhold

De fleste test-prøver på HAKL-området afvikles på 30 minutter, bortset fra enkelte prøver på 1-dags kurser, hvor det er vurderet at prøven vil kunne gennemføres på 20 minutter. Når du udvikler indhold for prøven, skal du sikre at testen/opgaverne skal kunne gennemføres inden for den afsatte tid.

Tiden til en casebaseret prøve kan variere, da aktiviteterne omkring prøven kan gennemføres trinvis i forløbet – f.eks. ved afslutning af et delemne.

Indholdet for prøven beskrives i to dokumenter: Prøveindhold uden angivelse af rigtige svar eller løsninger - som er til kursUSDeltagerne, og Prøvevejledning, som indeholder de rigtige svar/løsninger - og er til underviseren.

På den første side af dokumentet indsættes beskrivelse af prøven (fra dokumentet Prøvebeskrivelse). Selve indholdet starter fra side 2.

Dit særlige fokus ved udarbejdelse af testspørgsmål/opgaver skal være på at de:

- afspejler de fastlagte delmål/testmål
- er formuleret præcist og målbart
- er beskrevet letforståeligt for deltageren – ikke for lange spørgsmål og lavest mulige listal
- spørgsmålene skal typisk udformes som et hv-spørgsmål, evt. på baggrund af en beskrevet situation
- svarmuligheder skal formuleres på samme måde hele vejen igennem, dvs. ingen forskel i formuleringen af korrekte/ikke-korrekte svar, og der må ikke være nogen systematik i svarmulighederne
- For multiple choice-spørgsmål må der kun bruges hele point som f.eks. 1 point eller 2 point og point til et spørgsmål må samlet ikke overstige 10 point (af hensyn til indtastning i Multitest)
- er generiske og uafhængige af undervisningsindholdet
- Ikke tage udgangspunkt i konkrete teorier eller modeller (da de kan være forskellige fra udbyder til udbyder)
- skal kunne gennemføres i et systemneutralt format - vha. standard-software eller på papir
- er udformet i et enkelt format (med tekst og evt. billeder i standardformat)

Når der er tale om prøve til et kursus, som direkte handler om anvendelse af f.eks. IT-værktøjer og software, og derfor ikke kan gennemføres i et systemneutralt format og uafhængigt af softwareversioner, skal prøven udarbejdes som en praktisk prøve, gerne casebaseret.

5.1. Afklaring af det rette taksonomiske niveau for prøverne

AMU-uddannelserne er rettet mod praksisorienterede færdigheder. De fleste AMU-mål er defineret med handlingsorienterede kompetencer, kun nogle handler om kendskab og viden indenfor et fagligt område.

Når du udarbejder teststopgaverne, skal dit fokus være på at ramme den kompleksitetsgrad af viden, færdigheder og kompetencer, som deltageren skal kunne opnå i forhold til det konkrete AMU-mål.

Ifølge Den danske kvalifikationsramme, kompleksiteten overordnet afgøres af både kvalifikationerne, samt den kontekst de skal demonstreres i: (Ref. 1)

- **Kendskab** kan være basisviden indenfor et fagområde.
- **Viden** er både viden og forståelse, som forventes af en person med en kvalifikation på et givet niveau. Der er tale om viden om teori eller praksis. Endvidere om der er tale om viden inden for et fag, et fagområde eller et erhverv.
- **Forståelse** betyder i hvor stort omfang man kan sætte sin viden ind i en sammenhæng. Forståelse kommer f.eks. til udtryk, når man kan forklare noget for andre.
- **Færdigheder** er, hvad en person kan gøre eller udføre. De kan omfatte kognitive færdigheder (f.eks. at kunne regne), praktiske færdigheder (f.eks. at kunne svejse), kreative færdigheder, eller kommunikative færdigheder (f.eks. at kunne udtrykke sig mundtligt eller skriftligt). Færdigheder kan også demonstreres i udvælgelse og vurdering af viden, der indgår i en opgaveløsning.
- **Kompetence** er den bevidste evne til at **anvende viden og færdigheder i en given kontekst**, f.eks. i arbejde eller i studier. Ansvar og selvstændighed er centrale begreber her. (Ref. 1)

For at kunne ramme det rigtige niveau for testopgaven, kan du anvende DKLL som redskab.

Tag udgangspunkt i de definerede delmål og afklar hvilken konkret viden, færdigheder og kompetencer der skal evalueres på.

Ligger delmålet på den første trin af modellen, som vedrører basisviden, skal opgaven også teste på basisviden inden for delemnet.

Handler delmålet om hvordan viden omsættes til beslutninger og handlinger i en given situation, skal opgaven ligge på de højere trin i taksonomien. Delmålene på AMU oftest handler om færdigheder og kompetencer på anvendelsesniveau.

Det er en udbredt praksis på AMU at der i undervisningsforløbet ofte evalueres på spørgsmål og opgaver der relaterer til undervisningsmaterialet. Husk på, at prøven ikke direkte må handle om undervisningsmaterialet, men skal **afklare kompetencer, defineret i delmålene**.

5.2. Definition af bedømmelsesgrundlag og bedømmelseskriterier

Bedømmelsesgrundlaget skal være afledt af og relatere direkte til de kompetencer, færdigheder eller viden, som målformuleringerne består af. Bedømmelsesgrundlaget vedrører de produkter, processer eller præstationer under prøven der gøres til genstand for bedømmelsen og hvordan de elementer i prøveindholdet der indgår i bedømmelsen vægtes.

For at kunne angive præcise, klare og målbare kriterier for bedømmelse, skal du ved formulering af opgaver/testspørgsmål også kort og tydeligt beskrive, hvad er minimumskrav for, hvordan opgaven skal løses, samt hvad der konkret skal være gennemført for at kunne bestå prøven, evt. hvilke dele af løsningen er tilfredsstillende og hvilke ikke er.

Bedømmelsen af en test afgøres af de rigtige og forkerte svar, samt hvor mange point man har opnået. For at kunne bestå prøven skal kursUSDeltageren have minimum 50% rigtige svar.

Ved en casebaseret prøve skal bedømmelsesgrundlaget beskrives konkret og målbart så der ikke er tvivl om hvordan den skal evalueres: hvad der forventes af deltageren at gennemføre af processer eller resultater for at kunne bestå prøven.

Tag udgangspunkt i de overordnede beskrivelser for Bestået/Ikke bestået.

Bestået er defineret som:

Deltageren kan demonstrere en jævn, tilstrækkelig grad af målopfyldelse.

Eksempel:

Kursisten deltager i at identificere de enkelte steps i kortlægning af værdistrømmen, men der bydes ikke ind med identificere forslag til effektivisering af processen eller omvendt. Kursisten deltager ikke i kortlægning, men kommer med forslag til forbedringer.

Ikke bestået er defineret som:

Deltageren kan ikke på tilstrækkelig vis demonstrere en acceptabel grad af målopfyldelse.

Eksempel:

Kursisten deltager ikke i kortlægning af værdistrømmen, og der bydes ikke ind med forslag til effektivisering af processen. Direkte adspurgt kommer kursisten ikke med input.

5.3. Prøveform: Casebaseret praktisk opgave

Prøveindholdet ved en praktisk opgave består af:

- Beskrivelse af en case, som vedrører en situation eller en problemstilling
- Beskrivelse af de "kritiske" læringsmål. Det kræver en afklaring af kompetencer på de "kritiske" læringspunkter – altså de punkter, som kursUSDeltagerne typisk har særligt svært ved. (Ref. 2)
- Definition af case-opgaver, der skal løses på de "kritiske" læringsmål

Eksempel:

Kursusmål/ Læringsemne	Case-tema (kritisk læringsmål)	Case-opgaver	Point
Deltageren kan fremstille mindre hjemmesider ved hjælp af en Content Management System (CMS), som på grund af sin underliggende database og sit særlige redigeringsværktøj er enkelt for andre brugere herefter at redigere indhold i.	Opret hjemmesidens grundlæggende elementer	Opgave 1	
		1.1 Opret en hjemmeside 1.2 Opdater sidens titel 1.3 Opdater sidens tagline 10 minutter, skriftlig	2, 1 eller 0 2, 1 eller 0 2, 1 eller 0
		Opgave 2	

		2.1 Opret et indlæg	2, 1 eller 0
		2.2 Tilføj tekst	2, 1 eller 0
		2.3 Indsæt billede, lyd og video	2, 1 eller 0
		10 minutter, skriftlig	0
		Opgave 3	
		3.1 Opret en side	2, 1 eller 0
		3.2 Indstil status	2, 1 eller 0
		3.3 Indstil tilgængelighed	2, 1 eller 0
		3.4 Valg af skabelon	2, 1 eller 0
		10 minutter, skriftlig	
		Opgave 4	
		4,1 Indsæt eksterne links	2, 1 eller 0
		5 minutter, skriftlig	

I kolonnen Case-tema (kritiske læringsmål) beskrives opgaven for emnet, mens i kolonnen Case-opgaver - nedbrydes opgaven i handlinger der skal gennemføres for at kunne løse opgaven.

Når du definerer opgaverne, skal du have fokus på at:

- Definere tydeligt de handlinger, der er nødvendige for at kunne gennemføre opgaven
- Beskriver klare målkriterier der sikrer at resultaterne fortolkes i overensstemmelse med kursets mål og tilstrækkelig præcist
- Udarbejde et klart vurderingsskema

Opgaven formidles i dokumentet Prøveindhold i en beskrivelse af en case - en situationen/problemstillingen, samt de delopgaver, der skal løses i forbindelse med problemstillingen.

Eksempel:

Prøveindhold:

Case

Du er netop blevet ansat som administrativ medarbejder i virksomheden "Alt til cykler", der sælger udstyr til cykler. Virksomheden ønsker at oprette en hjemmeside, der skal indgå, som en del af virksomhedens markedsføring udadtil samt understøtte kundekontakten. Din chef har bedt dig varetage opgaven og komme med et udkast til hjemmesiden.

Case-opgave 1 – Opret en hjemmeside

Du skal nu oprette hjemmesiden til virksomheden. Brug her dit login og password som du har fået tildelt af skolen.

Rediger nu hjemmesidens titel og tagline til relevante beskrivelser for virksomheden.

Case-opgave 2 – Opret et indlæg

Du er nu klar til, at oprette hjemmesidens første indlæg.

Indlægget handler om de enorme fordele, som er forbundet med virksomhedens udstyr, indsæt følgende mumle-tekst og find selv på en passende overskrift:

5.3.1. Kvalitetskrav til den praktiske og/eller skriftlige casebaserede prøve:

- Opgaven formuleres som en problemstilling, der skal analyseres eller løses
- Den skal tage udgangspunkt i en arbejdsrelateret situation fra praksis (autentisk eller konstrueret)
- Problemstillingen skal nedbrydes til mindre praktiske og/eller skriftlige opgaver, som er relevante og eksemplariske i den angivne situation.
- Opgaven skal beskrives troværdigt og på en måde så deltageren kan identificere sig med casens hovedperson
- Opgaven skal formuleres målbart, der muliggør at kategorisere løsninger/handlinger som rigtige eller forkerte, eller tilfredsstillende

5.4. Prøveform: Skriftlig Multiple choice-test

Prøveindholdet består af 15 til 20 testopgaver, som indeholder testspørgsmål og svarmuligheder.

Antallet af spørgsmål er sat i relation til uddannelsernes varighed: for 1-dags kurser, er det vurderet at det er optimalt for testen at indeholde omkring 15 spørgsmål, mens prøver til 2 og 3-dages kurser skal være 18-20 testspørgsmål for at kunne dække over hele målet. De testspørgsmål du udarbejder, skal dække alle delemner og delmål.

Anbefalingen er at udarbejde testopgaverne i en enkel form: ét rigtigt svar ud af 4 svarmuligheder for hvert spørgsmål. Dette vil give enkle og målbare evalueringskriterier samt hurtig beregning og overblik af resultatet.

Det kan være en fordel at lade hvert spørgsmål give det samme antal point, f.eks. 1 point. Vægtningen inden for delemner kan i stedet for afgøres ved at oprette flere eller svære spørgsmål til dette emne.

Når du udarbejder testopgaver, skal du være særlig opmærksom på at definere **præcise og pålidelige** testspørgsmål og svarmuligheder, som tester på det rette kvalifikationsniveau.

5.4.1. Kvalitetskrav for testspørgsmål

1. Spørgsmål skal defineres ud fra objektive kriterier - med udgangspunkt i testmålene.
2. Spørgsmål skal være præcise i forhold til det taksonomiske niveau for testmålene

Når et delmål leder til praktiske færdigheder, hvor deltageren f.eks. skal kunne løse arbejdsrelaterede opgaver, vælge de rigtige løsninger, skelne i detaljerne, frembringe viden i sine beslutninger mm, skal testspørgsmålet også være på anvendelsesniveau.

Dit fokus her skal være at definere **handlingsorienterede** testspørgsmål, **hvor deltageren bliver spurgt om hvad der er den rigtige handling ud fra de angivne svarmuligheder**. Til den slags spørgsmål kan du anvende autentiske problemstillinger eller cases, som testopgaven tager udgangspunkt i.

Den slags testspørgsmål kan i et vist omfang afdække kompetencer på et kognitivt niveau som det der er gældende med færdigheder og handlekompetencer.

Eksempel:

Det er tirsdag morgen og Sofie har lige meldt sig syg. Sofie har ansvar for en kampagne med sæsonvarer, som starter i dag. Der har været TV spot på varerne, så I forventer, at kunderne vil komme for at se og købe varerne fra morgenstunden. Du skulle egentlig have været i gang med at rydde op på lagret – der står en masse varer og fylder, og I kan ikke komme til.

Hvad vil du gøre som det første? (Der er 1 rigtigt svar)

Jeg skynder mig at rydde op på lagret og tager varerne til den nye kampagne bagefter	
Jeg går kampagnen med de nye varer igennem og fylder kun lige det mest nødvendige ind	
Jeg går i gang med kampagnen med de nye varer og ordner det først, lagret må vente	
Jeg stiller kasserne med de nye sæsonvarer op til kassen, så kan vi hurtigt finde det, hvis nogen spørger, og går i gang med oprydning på lagret	

3. Spørgsmål skal relatere til praktiske arbejdsituationer. Det anbefales at stille spørgsmål i “du” formen, så kursdeltageren kan identificere sig med situationen

4. Formuleringen må ikke give anledning til subjektive fortolkninger. Undgå udtryk som “du synes...” eller “du mener er rigtigt...”

5. Ved hvert testspørgsmål angives antallet af rigtige svar

Eksempel på en forkert formulering: Hvad **synes du**, er rigtigt at gøre? (i den angivne situation)

Spørgsmålet kan i stedet formuleres direkte. Eksempel: Hvad vil du gøre? (i den angivne situation), hvor der forventes at deltageren vælger den rigtige handling ud af de angivne svarmuligheder.

5.4.2. Kvalitetskrav til svarmuligheder

1. Svarmulighederne skal kunne klart og uden tvivl kategoriseres som værende rigtige eller forkerte
2. Svarmuligheder skal være plausible og skal lyde realistiske.
3. Svarmulighederne skal være pålidelige. Undgå overflødige svarmuligheder som er åbenlyst forkerte.

5.5. Prøveform: Kombination af en skriftlig test og en praktisk opgave

Ved anvendelse af to forskellige prøveformer skal begge dele af prøven beskrives hver for sig og der skal angives tid til gennemførelse på hver del af prøven.

Det er en forudsætning at kursUSDeltageren gennemfØrer begge dele af prøven. Resultatet fra bÅde besvarelse pÅ testen og lØsninger pÅ opgaven tÆlles sammen til en samlet vurdering.

6. Udarbejdelse af Prøvevejledning

Der skal i dokumentet Prøvevejledning tydeligt fremgÅ hvordan opgaven skal lØses: hvad er de rigtige svar pÅ testspØrgsmål eller de forventede lØsninger ved den praktiske opgave, samt hvordan de skal evalueres.

PÅ den fØrste side af dokumentet indsættes beskrivelse af prøven (fra dokumentet Prøvebeskrivelse). Selve indholdet starter fra side 2.

6.1. Prøvevejledning til Skriftlig test

Prøvevejledningen til den skriftlige test skal indeholde prøvebeskrivelsen og angivelse af det rigtige svar ved hvert spØrgsmål.

Eksempel:

DirektØren har aftalt 8 dages ferie pÅ forskud med en lØnmodtager. LØnmodtageren vender nu tilbage fra ferie og fratræder Øjeblikkeligt.

Hvad gØr du? (Du mÅ sÆtte et kryds)

Jeg meddeler direktØren, at jeg ikke kan gØre noget. Hvad der er afholdt, er afholdt.	
Jeg modregner, de 8 dages betalt ferie i lØnmodtagerens lØn.	x
Jeg fremsender en faktura til lØnmodtageren, for de 8 dages betalt ferie.	

Jeg anmoder, lønmodtagerne om indbetaling af det for meget udbetalte ferie.	
---	--

6.2 Bedømmelsesskema til casebaseret prøve

Til en casebaseret prøve udarbejdes et bedømmelsesskema, hvor underviseren kan ved afholdelse af prøven markere hvilke delopgaver der er gennemført. Som udvikler skal du vælge mellem 2 former for bedømmelse:

Hvis din prøve sættes op med mulighed for 2, 1, eller 0 point:

- 2 point gives, når kompetencemålet er opfyldt
- 1 point gives, når kompetencemålet er delvis opfyldt
- 0 point gives, når kompetencemålet ikke er opfyldt

En prøve med mulighed for 2, 1 eller 0 point anvendes på mange af HAKLs casebaserede prøver.

Hvis din prøve sættes op med mulighed for 1 eller 0 point:

- 1 point gives, når kompetencemålet er opfyldt
- 0 point gives, når kompetencemålet ikke er opfyldt

En prøve, hvor der kun er mulighed for 1 eller 0 point, kan være en praktisk opgave, fx løsning af en opgave på pc, hvor der kun er én rigtig løsning, jf. eksemplet nedenunder.

Eksempel:

Kursusmål/ Læringsemne	Deltageren kan:	Opgave	Point	Deltager 1	Deltager 2	Deltager 3
Deltageren kan fremstille mindre hjemmesider ved hjælp af en Content Management System (CMS), som på grund af sin underliggende database og sit særlige redigeringsværktøj er enkelt for andre brugere herefter at redigere indhold i.	Opdatere sidens titel	1.1	1 eller 0			
	Opdatere sidens tagline	1.2	1 eller 0			
	Tilføje en tekst	1.3	1 eller 0			
	Indsætte et billede, lyd og video	2.1	1 eller 0			
	Indsætte eksterne links	2.2	1 eller 0			
	Indstille en status	2.3	1 eller 0			
	Indstille tilgængelighed	3.1	1 eller 0			
	Vælge en skabelon	3.2	1 eller 0			
Deltageren kan implementere og anvende eksisterende designskabeloner og funktionsmoduler og dermed skræddersy portalløsninger til virksomhedens forskellige afdelinger.	Oprette en menu	3.3	1 eller 0			
	Oprette tre ekstra sider	3.4	1 eller 0			
	Indsætte interne links	4.1	1 eller 0			
	Indsætte en widget	4.2	1 eller 0			
	Indsætte et plugin	4.3	1 eller 0			

6.3 Informationer til underviser

Ved valg af en af de casebaserede prøveformer så som mundtlig afprøvning, kan det være en god ide at notere i prøvevejledningen til underviseren, hvad denne skal være særlig opmærksom på i forbindelse med afvikling af prøven. Det kan f.eks. være:

Forberedelse. Underviseren anbefales at læse prøven igennem, inden kurset gennemføres og evt. forberede egen vinkel på prøveafvikling. Der kan være beslutninger, som skal tages af underviseren omkring afvikling af prøven. Det kan være beslutninger omkring cases, gruppesammensætning eller lignende.

Materialer. Underviseren undersøger inden prøven, om der til prøveafvikling kræves filer, downloads eller ekstra materiale.

Formen på prøven. Underviseren gør det klart for deltagerne fra kursus start, hvordan prøven skal gennemføres. Deltagerne har brug for at vide, hvorledes prøven gennemføres og evt. have mulighed for at spørge ind til prøvens gennemførelse undervejs. Det kan også give mening at være tydelig på, at prøven afvikles i en gruppe, hvis det er tilfældet.

Rammesætning. Ved opstart af prøven rammesættes forløbet af prøven af underviser. Det er der i princippet brug for ved alle prøver. Men i særdeleshed ved disse prøver. Her er det også vigtigt med en forventningsafstemning omkring niveauet i prøven på baggrund af forberedelsen og rammen af AMU-kurser.

Produktet. Underviser kan overveje at give et eksempel på, hvad produktet af prøven kunne være. Ofte giver et eksempel med et produkt et bedre billede af, hvad man skal end en lang forklaring

Facilitering af prøven. Hvis prøven omhandler en præsentation, skal underviser være opmærksom på, at det kan være grænseoverskridende for enkelte deltagere. Her kan underviser hjælpe på vej med spørgsmål, eller ved at være nysgerrig på, hvad den enkelte har behov for, for at gennemføre situationen.

Afholdelse. Ved fremlæggelse i grupper kan en pointe være at afholde præsentationerne i lokalet. Der kan være materiale fra undervisningen, som deltagerne kan støtte sig til i præsentationen. De andre grupper henvises til at vente uden for, så der blot er fokus på én gruppe af gangen og sådan, at alle grupper har samme betingelser og grundlag for gennemførelse af prøven.

7. Referencer:

Ref. 1: [Vejledning til indplacering af AMU-beviser i den danske kvalifikationsramme for livslang læring](#)
Undervisningsministeriet, januar 2010

Ref. 2.: [Udvikling af casebaserede prøveformer](#)

Kilder:

[AMU-bekendtgørelse nr. 1795 af 27/12/2018, trådt i kraft 1. januar 2019](#)

[Vejledning til efteruddannelsesudvalg](#)